

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5586/2021
14.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Крстић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Кос, адвокат из ... и Предузећа „Nobel Company“ д.о.о. са седиштем у Земуну, ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог ББ изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3207/19 од 29.04.2021. године, у седници одржаној 14.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3207/19 од 29.04.2021. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија туженог ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3207/19 од 29.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 188/14 од 17.06.2014. године, исправљене решењем истог суда садржаним у ставу другом допунске пресуде П 188/14 од 05.01.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ББ да му исплати на име накнаде штете 48.854.496,00 динара,. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом ББ на име трошкова поступка плати 827.000,00 динара. Ставом трећим изреке, утврђен је прекид поступка у односу на тужено Предузеће „Nobel Company“ д.о.о. са седиштем у Земуну.

Допунском пресудом Вишег суда у Београду П 188/14 од 05.01.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да му тужени исплати законску затезну камату на износ од 32.772.258,00 динара почев од 01.01.2007. године до исплате и на износ од 16.082.238,00 динара почев од првог дана наредног месеца за претходни месец почев од 22.04.2002. године до 31.12.2016. године. Ставом другим изреке, исправљена је пресуда Вишег суда у Београду у ставу другом изреке тако што сада став други гласи: „Обавезује се тужилац да туженом ББ накнади трошкове поступка у износу од 827.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема

писаног преписа пресуде, под прењом принудног извршења“. Ставом трећим изреке констатовано је да у осталом делу пресуда Вишег суда у Београду П 188/14 од 17.06.2014. године остаје неизмењена.

Решењем Вишег суда у Београду П 188/14 од 26.05.2016. године одбијен је, као неоснован предлог тужених за доношење допунског решења о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3207/19 од 29.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је преко износа који су тужиоцу досуђени ставом првим изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5836/16 од 29.03.2017. године па до траженог износа од 48.854.496,00 динара са каматом, одбијен захтев тужиоца као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, исправљене решењем садржаним у ставу другом изреке допунске првостепене пресуде и решење првостепеног суда П 188/14 од 26.05.2016. године, тако што је обавезан тужени ББ да тужиоцу на име трошкова поступка плати 593.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац и тужени ББ су благовремено изјавили ревизије, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник предметних непокретности - објеката који се налазе у Земуну у ул. ... број .. на к.п. бр. .. КО Земун (канцеларије, магацини, производне хале и друго укупне површине 1776,11 м²), по основу уговора о купопродаји од 22.04.2002. године. Тужени ББ је предметне непокретности држао у свом поседу од 22.04.2002. године до 07.06.2006. године, по основу који је касније отпао, с обзиром да је правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду П 2395/04 од 30.11.2004. године утврђено да је ништав уговор о преносу права власништва предметних непокретности закључен непосредном погодбом 28.02.2002. године између туженог ББ, као купца и Предузећа „Колор“ у стечају као продавца. Правноснажном пресудом Трговинског суда у Београду П 4859/05 од 01.06.2006. године обавезани су тужени да се са свим лицима и стварима иселе из предметних непокретности. Тужилац је за потребе своје фирме „Nevgal“ д.о.о. закупио пословни простор у Луци Београд, и 14.01.2005. године у својству подзакупца закључио уговор о подзакупу пословног простора са „БЕМО ИТГ“ д.о.о., као подзакуподавцем са уговореном накнадом за коришћење складиштеносг простора ДП Лука Београд у износу од 1.350 евра, док је анексом тог уговора од 01.04.2006. године утврђена накнада за исти простор у висини од 2.120 евра. Из налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке Александра Радојевића од 01.04.2013. године,

произлази да предметне непокретности грађевински и статички нису у функцији коришћења ни за једну привредно пословну делатност, нити су без опасности за безбедност људи и имовине подобни за сигуран, безбедан, приступ због опасности саморушења, нити су као такви могли бити коришћени од момента стицања 2002. године, јер су купљени као штетни и неупотребљиви, као и да објекти нису могли бити коришћени ни за једну дозвољену делатност ни из разлога непостојања исправне и употребљиве канализационе и електро инфраструктуре.

Тужилац од тужених потражује накнаду штете за период од 22.04.2002. године до 07.06.2006. године, због немогућности коришћења, односно издавања у закуп предметних непокретности у висини закупнине. Поступак у односу на тужено Предузеће „Nobel Company“ прекинут је због стечаја.

Првостепени суд је, одбио, као неоснован захтев тужиоца, јер је сматрао да тужилац није доказао да би се према редовном току ствари или посебним околностима могао очекивати добитак у спорном периоду, односно да је претрпео штету у виду изгубљене закупнине за предметне непокретности, с обзиром да је утврдио да предметне непокретности грађевински и статички нису биле у функцији коришћења ни за једну привредну делатност, да је у време када су купљене постојала опасност за безбедност корисника, због њихове склоности ка рушењу, као и да због недостатка инфраструктуре они нису били подобни за коришћење.

Побијаном другостепеном пресудом одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке у делу којим је преко износа од 2.227.967,01 динара до износа од 48.854.496,00 динара, одбијен, као неоснован захтев тужиоца, применом члана 154. став 1, 155, 186. и 189. став 3. Закона о облигационим односима, са образложењем да предметне непокретности грађевински и статички нису у функцији коришћења ни за једну привредно пословну делатност, нити су без опасности за безбедност људи и имовине подобни за сигуран, безбедан приступ због опасности саморушења, нити су као такви могли бити коришћени од момента стицања 2002. године, јер су купљени као штетни и неупотребљиви, као и да објекти нису могли бити коришћени ни за једну дозвољену делатност ни из разлога непостојања исправне и употребљиве канализационе и електро инфраструктуре.

По оцени Врховног касационог суда, супротно наводима ревизије, правилно је одлучио другостепени суд, правилном применом материјалног права.

Чланом 154. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Чланом 155. истог закона прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штете) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета). Чланом 189. став 1. истог закона прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи, а ставом 3. да при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Према члану 189. став 3. Закона о облигационим односима, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Међутим, да би се остварило право на накнаду штете по основу измакле користи према члану 189. став 3. Закона о облигационим односима потребно је да се испуне следећи услови: да је штета у виду измакле користи извесна и да се могла очекивати по редовном току ствари или посебним околностима; да постоје елементи на основу којих се може одредити износ измакле користи и да измакла корист није супротна јавном поретку и моралу. Редован ток ствари у конкретном случају подразумева да је то она штета коју тужилац трпи тиме што није могао да предметне непокретности издаје и да из тог посла има корист. Због немогућности издавања непокретности није довољно да тужилац докаже колика се корист могла очекивати од издавања, већ је потребно да докаже који се добитак могао основано очекивати према редовном току ствари, а чије остварење је спречио тужени својом радњом. Код утврђеног да предметне непокретности грађевински и статички нису биле у функцији коришћења ни за једну привредну делатност, да је постојала опасност за безбедност корисника због њихове склоности рушењу и да је постојао недостатак инфраструктуре, то је правилан закључак нижестепених судова да тужилац нема право на наканду тражене штете, с обзиром на стање предметних непокретности које нису биле подобне за коришћење, правилном применом члана 154, 155. и 189. Закона о облигационим односима, нити право у смислу члана 219. Закона о облигационим односима, са којих разлога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Претежни део навода ревизије односи се посредно или непосредно на чињенично стање које тужилац сматра битним, а које по његовом мишљењу није правилно и потпуно утврђено у спроведеном поступку. Наводи ревизије, којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, због чега их Врховни касациони суд није посебно ценио.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије туженог ББ у смислу члана 410. став 2. ЗПП и утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 410. став 2. тачка 4. ЗПП, прописано је да је ревизија недозвољена ако лице које је изјавило ревизију нема правни интерес за подношење ревизије.

Тужени ББ нема правни интерес за подношење ревизије против другостепене пресуде, с обзиром да је побијаном пресудом одбијена, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у делу у коме је одбијен, као неоснован захтев тужиоца.

Тужени ББ ревизију је поднео и против решења о трошковима поступка садржаног у ставу другом изреке другостепене пресуде, и иста није дозвољена, с обзиром да је чланом 420. став 1. ЗПП прописано да странке могу да изјаве ревизију и

против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, а одлуком о трошковима спора поступак се правноснажно не окончава. Ревизија није дозвољена ни по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, без обзира што је другостепени суд у том делу преиначио првостепену одлуку. Наведена законска одредба има у виду одлуку суда о захтевима странака, а не о трошковима спора као споредном потраживању.

Са напред наведених разлога, ревизија туженог ББ је одбачена, као недозвољена, на основу члана 413. ЗПП, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић